

مرامنامه‌ی راه سبز امید (رسا)

نسخه‌ی ۱.۱۱ - ۱۵ مهر ۱۳۸۸

شرایط بحرانی و پیامدهای انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۸۸ کاستی‌های نظام سیاسی موجود در ایران برای احقاق حقوق پایه انسانی شهروندان را به وضوح پدیدار کرده است. اعتراضات گسترده‌ی خرداد و تیر ۸۸ و امتداد آن تا روز قدس (۲۷ شهریور) نشان‌گر افزایش آگاهی شهروندان جامعه‌ی ایران و اراده‌ی آنها به تغییر در مناسبات قدرت و اجتماع است. برای بهره‌برداری از این سرمایه‌ی اجتماعی، ما، گروهی از شهروندان ایرانی در تشکیل راه سبز امید (رسا) گرد هم آمده‌ایم تا در جهت گذار به نظامی بر پایه آزادی فردی و اجتماعی، مردم‌سالاری، رفاه اقتصادی و اجتماعی پایدار، و امنیت ملی همراه با تفاهم بین‌المللی کوشش نماییم.

۱- چشم‌انداز رسا

فعالیت‌های سیاسی-اجتماعی رسا، که یک جنبش مدنی است، در جهت تحقق چشم‌انداز ایران فردا شکل می‌گیرد. مبانی این چشم‌انداز عبارت‌اند از:

۱-۱- مردم‌سالاری

رسا خواست مردم را تنها مرجع مشروعیت حکومت می‌داند و لذا حاکمیت مردم بر سرنوشت خود بر پایه‌ی نظام انتخاباتی، گروه‌های مدنی، احزاب و رسانه‌های آزاد را تنها ساختار تضمین‌کننده حقوق شهروندان ایرانی می‌داند. در این راستا رسا دخالت افراد و نهادهای غیر منتخب مردم در ساختار سیاسی کشور، فرآیند تصویب قوانین، و انتخابات را رد می‌کند. رسا از تمرکززدایی در سیاست‌گذاری‌های فرهنگی-اجتماعی-اقتصادی حمایت می‌کند و لازم می‌داند که در شکل‌دهی به ساختار نظام حکومتی، هیچ تبعیضی بین قوم‌ها و مذاهب اعمال نشود.

۱-۲- آزادی فردی و اجتماعی

رسا اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر را مبنای حقوق فردی و اجتماعی انسان‌ها می‌داند و در همگام کردن قوانین کشوری با این قوانین کوشش می‌کند. از نظر ما حفظ حقوق فردی شهروندان، صرف‌نظر از وابستگی‌های فرهنگی، قومی، نژادی، دینی، زبانی، جنسیتی و گرایش‌های آنان و فراهم کردن شرایط مناسب برای شکوفا شدن هر شهروند، از اهم وظایف دولت‌های ملی و تشکیلات اداری-سیاسی محلی است. رسا حمایت از برابری حقوق زنان با مردان و تکیه بر توانمندسازی زنان را برای رسیدن به مردم‌سالاری پایدار ضروری می‌داند.

۱-۳- توسعه‌ی اقتصادی پایدار همگام با رفاه اجتماعی

از دیدگاه رسا دولت، جامعه‌ی مدنی و بخش خصوصی باید با هدف توسعه‌ی پایدار و همه‌جانبه‌نگر (اقتصادی-اجتماعی-زیست محیطی) ایران به همکاری سازنده بپردازند. مدیریت خردمندانه‌ی نفت و دیگر منابع ملی، حمایت از کارآفرینی غیر دولتی، و ایجاد یک نظام مالیاتی موثر در راستای نیل به این هدف ضروری است. ایجاد ساختارهای موثر حمایتی اجتماعی برای در دسترس قرار دادن امکانات پایه‌ی رشد از جمله آموزش و بهداشت و حمایت از بازنشستگان، از کارافتادگان و بیکاران از اولویت‌های اقتصادی-اجتماعی راه سبز امید است. رسا از کاهش تصدی دولت در اقتصاد و تجارت خارجی، سرمایه‌گذاری بین‌المللی و داد و ستد آزاد با جهان و هم‌زمان مقابله با انحصارهای اقتصادی و مدیریتی حمایت می‌کند.

۱-۴- امنیت ملی همگام با همبستگی بین‌المللی

رسا خواستار ارتباط احترام‌آمیز بین دولت ایران و تمامی دولت‌های دنیا در چارچوب قوانین بین‌المللی، و به منظور حفظ امنیت و منافع ملی ایران است. رسا از همکاری‌های بین‌المللی در جهت منافع ملی ایران و ارتقاء حقوق همه انسان‌ها حمایت می‌کند.

۱-۵- جامعه‌ی مدنی

رسا جامعه‌ی مدنی را عامل برقراری تعادل و پیشرفت در روابط دولت و بازار از یک سو، و اجتماع و فرد از سوی دیگر می‌داند. ما معتقدیم نهادهای داوطلبانه‌ای که حول محور ارزش‌ها، اهداف و علائق مشترک شکل می‌گیرند، در تقسیم قدرت بین شهروندان و خودآگاهی سیاسی و اجتماعی جامعه حیاتی هستند. رسا حمایت از سازمان‌های غیر دولتی، سندیکاهای کارگری، انجمن‌های دانشجویی، موسسات خیریه و سایر موسسات مردم‌نهاد و تعاونی را به عنوان روش تقویت جامعه‌ی مدنی دنبال می‌کند.

۲- راه کارهای رسا

برای رسیدن به چشم‌انداز بالا اعضای رسا راه کارهای کلی زیر را دنبال می‌کنند.

۲-۱- دنبال کردن هدف‌های مشخص و قابل دسترس

اعضای رسا در هر رده اجتماعی، از خانواده، محله، و روستا گرفته تا مدرسه و محل کار و اماکن عمومی، به شناسایی و دنبال کردن اهدافی مشخص برای تشکیلات رسا می‌پردازند. هر هدف به ابتکار شخصی در راستای حرکت به سوی چشم‌انداز بالا انتخاب می‌شود با این شرط که مغایر اصول رسا نباشد. اعضای رسا ایده‌های پروژه‌های موفق را از طریق شبکه‌های اجتماعی به اشتراک می‌گذارند و از تجربیات هم استفاده می‌کنند.

۲-۲- اطلاع‌رسانی و آموزش

اطلاع‌رسانی و آموزش عمومی در مورد اهمیت استقرار ساختارهای مندرج در چشم‌انداز، برای حمایت و پیش‌برد موجی بزرگ از تقاضای مردمی برای تغییر و دست‌یابی به این اهداف، ضروری است. اعضای رسا در گروه‌های کاری خود وظیفه تبیین دقیق این ضروریات و اطلاع‌رسانی و آموزش عمومی در این مورد را به عهده خواهند گرفت. من جمله، تغییر در ساختار آموزشی و نگرش خانواده و مدرسه به آموزش کودکان در جهت آشنایی با حقوق خودشان قدمی مهم در پیشرفت جامعه ایران را به سمت آزادی از استبداد و توسعه پایدار به حساب می‌آید.

۲-۳- مخالفت با بی‌عدالتی، دروغ و زورگویی

سکوت در مقابل بی‌عدالتی، دروغ و قانون‌گریزی موجب سست شدن پایه‌های اخلاقی جامعه می‌شود و کشور را در دام انفعال، بی‌قانونی، و ریا فرو می‌برد. اعضای رسا به روشنگری و مخالفت آشکار با موارد بی‌عدالتی و دروغ در جامعه پرداخته، از همکاری با، و مشروعیت بخشی به، ظالمان و فریب‌کاران خودداری می‌کنند. با توجه به حضور منفی تفکر استبدادی در تعاملات روزمره

جامعه، در حوزه شخصی نیز رسا حاکمیت فرهنگ تحمیل و اجبار بر آموزش کودکان، آداب زندگی خانوادگی، تربیت مدرسه، و دادوستد بازار را نمی‌کند و برای تقویت بنیان‌های فکری و فرهنگی در تشویق و ارتقای فرهنگ آزادی انتخاب و اختیار فردی و جمعی تلاش می‌کند.

۴-۲- جذب همه‌ی نیروهای علاقه‌مند به ایران

رسا به همه‌ی ایرانیان تعلق دارد و حضور سازنده‌ی نیروهای مختلف سیاسی و اجتماعی، با عقاید و پیشینه‌های مختلف، برای موفقیت در فعالیت‌های رسا ضروری است. اعضای رسا تلاش خواهند کرد تا با جذب طیف وسیعی از نیروها راه‌گذار به ایران فردا را هموار نمایند. با استفاده از رنگ‌ها و حرکات نمادین، اعضای رسا حضور خود را در جامعه پررنگ‌تر می‌سازند تا روح هم‌بستگی مردمی در جنبش را تقویت بخشند.

۵-۲- تغییر ساختاری از طریق صندوق‌های رای

با حمایت نظری و عملی از جنبش ملی ایرانیان در جهت چشم‌انداز ایران فردا و توجیه نیروهای درون نظام، رسا از تغییر ساختار سیاسی از طریق فعالیت‌های مدنی و بدون خشونت، که منتهی به یک رفتارندوم ملی، شوند حمایت می‌کند. تجربه سی سال اخیر به اکثریت بزرگی از ایرانیان نشان داده که ساختن آینده‌ای بهتر برای خود و فرزندانمان بدون غلبه بر تمامیت‌خواهی عده‌ای قلیل ممکن نیست.

۶-۲- بخش هزینه‌ی تغییر با تشکیل گروه‌های انعطاف‌پذیر

راه سبز امید برای دنبال کردن این راه‌کارها از گروه‌های خودجوش و مردمی نیمه‌مستقل بهره می‌گیرد. این گروه‌ها بین سه تا ده نفر عضو دارند و هر کدام بدون نیاز به سلسله مراتب سازمانی به دنبال یک هدف کوچک و قابل دسترس در راستای چشم‌انداز رسا فعالیت می‌کنند. در عین حال هر گروه سعی در ایجاد و حفظ رابطه با گروه‌های نزدیک به خود خواهد داشت. این گروه‌ها بر اساس اصول مقاومت مسالمت‌آمیز عمل می‌کنند.

۲- اصول رسا

در دنبال کردن راه‌کارهای بالا اعضای رسا به اصول زیر پایدار می‌مانند:

۱-۲- شفافیت و مسوولیت‌پذیری

تمام منابع و مخارج مالی تشکیلات رسا که صرف فعالیت در حوزه عمومی می‌شوند باید شفاف و علنی باشند و عامه مردم بتوانند از جزئیات آن باخبر شوند. اعضا خود را در برابر اهداف گروهی مسوول می‌دانند و در جهت این اهداف متعهدانه عمل می‌کنند.

۲-۲- احترام به مخالف

مخالفان و منتقدان تشکیلات رسا می‌توانند و حتی ترغیب می‌شوند که مخالفت‌شان را به شرط پایبندی به اصل گفتگوی مسالمت‌آمیز، در مجراهای اطلاع‌رسانی رسا منتشر کنند. همچنین رسا به حریم خصوصی همه، از جمله مخالفان، احترام می‌گذارد.

۳-۲- اختیار و نفی خشونت

رسا هرگونه حرکت خشونت‌آمیز یا اجباری را مغایر اصول خود می‌داند و آن را شدیداً نفی می‌کند. همه اعضای رسا در دنبال کردن اهداف بالا به اصل عدم تحمیل و عدم خشونت پایبند خواهند ماند.

۴-۲- موفقیت در هر قدم

راه سبز امید، با توجه به تجربیات تاریخی، معتقد به پیمودن کامل و بدون میان‌بر مسیر تغییرات است. مسیر تغییر طولانی است. اما فعالیت در این مسیر غنی‌کننده‌ی زندگی اعضای رسا خواهد بود؛ چرا که آنها برخوردی سازنده با مشکلات جامعه خواهند داشت، و با آزادی در مقابل فریب و بی‌عدالتی ساکت نمی‌نشینند. برداشتن هر قدم در مسیر عدالت و آزادی و به‌کارگیری خلاقیت در برخورد با استبداد و هوادارانش برای اعضای رسا موفقیتی شادآور است. اعضای رسا به نوآوری و خلاقیت در هر قدم از مسیر حرکت به سوی ایران فردا اعتقاد دارند.

۴- عضویت در رسا

عضویت در رسا آسان است: هر فرد یا گروهی که به اهداف، راه‌کارها، و اصول این مرام‌نامه پایبند باشد عضو رسا است. اعضا برای شروع فعالیت کفایت به یک گروه بیبوندند، یا گروه جدیدی را تشکیل دهند و با انتخاب و دنبال کردن یک هدف در راه سبز امید قدم بگذارند.

توضیحات شبکه‌ی سبزاندیش درباره‌ی این پیشنهاد: همراه با پیشنهاد میرحسین موسوی برای تشکیل راه سبز امید از طریق گروه‌های خودجوش و مردمی، گروهی از ایرانیان دانشگاهی شبکه‌ی سبزاندیش www.sabzandish.net را براساس تکنولوژی‌های تولید محتوا به‌روش منبع باز و مبتنی بر وب پایه‌ریزی کرده‌اند. این گروه به عنوان یکی از اولین محصولات خود پیش‌نویسی از مرام‌نامه راه سبز امید تهیه کرده است که می‌تواند معیاری برای هم‌گرایی این حرکت مردمی باشد. مرام‌نامه‌ی پیشنهادی به نیازهای حداقلی رسا توجه داشته و هر گروهی می‌تواند با افزودن بندهایی به آن، نظرات خاص خودش را به آن بیافزاید، برای مثال گروه سبزاندیش، که این متن را تهیه کرده، خود مرام‌نامه‌ی متفاوتی دارد که در آن جزئیات بیشتری به این پیشنهاد برای مرام‌نامه رسا می‌افزاید، اما از اصول آن تخطی نمی‌کند. با توجه به اجماع عمومی بر این که جنبش سبز باید با مشارکت همه‌ی اعضا هدایت شود، ما تصمیم به انتشار عمومی این متن گرفتیم. این مرام‌نامه متنی زنده است و به مرور زمان براساس نظر ره‌پویان این جنبش ویرایش و تکمیل می‌شود. برای این منظور همه خوانندگان این متن، که با کلیت این پیش‌نویس موافق هستند، می‌توانند نظرات خود را در پای این نوشته در وبلاگ سبزاندیش <http://blog.sabzandish.net> بیان کنند. اعضای شبکه‌ی سبزاندیش این نظرات را به طور مرتب در صفحه **پیشنهاد سبزاندیش برای مرام‌نامه رسا در ویکی سبز** اعمال خواهند کرد. شبکه‌ی سبزاندیش از همه‌ی خوانندگان این متن می‌خواهد به انتشار این متن در میان دوستانشان و دیگر حامیان جنبش سبز کمک کنند.

درباره‌ی شبکه‌ی سبزاندیش: محور فعالیت‌های شبکه‌ی سبزاندیش بررسی اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران و هم‌اندیشی درباره‌ی راه‌حل‌ها و برنامه‌های مناسب برای حرکت به سوی آینده بهتر از دید اعضای شبکه است. راه‌اندازی این شبکه در واکنش به حوادث بعد از انتخابات ریاست جمهوری دوره‌ی دهم در ایران صورت گرفت و نمودی است از خیزش جمعی ایرانیان سراسر دنیا برای ایجاد تغییر در وضعیت نامطلوب کنونی در ایران. اعضای این شبکه بیشتر از میان دانشجویان و دانش‌آموختگان ایرانی ساکن داخل و خارج از ایران هستند که نگران وضعیت پیش آمده شده‌اند و مایلند به جنبش مدنی ایران برای دستیابی به خواسته‌های یاری برسانند. اهداف، سیاست‌ها، ساختار، و نحوه سازماندهی شبکه سبزاندیش همگی در بحث‌های اولیه‌ی شبکه و با مشارکت عمومی اعضا تدوین شده‌اند و مطابق سیاست‌های شبکه پویایی خود را حفظ خواهند کرد.